

AKÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

Heydər Əliyev

DIPLOMAT

№ 16 (576) 24-30 Aprel, Nisan, sal, il 2024
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Hêjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səh. 2

Prezident İlham Əliyevin Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer ilə geniş tərkibdə görüşü keçirilib

Səh. 3

Nurlu ömrün salnaməsi

Səh. 2

Serok Barzanî: Em bēyî pēkhateyan tevî hilibjartinan nabin

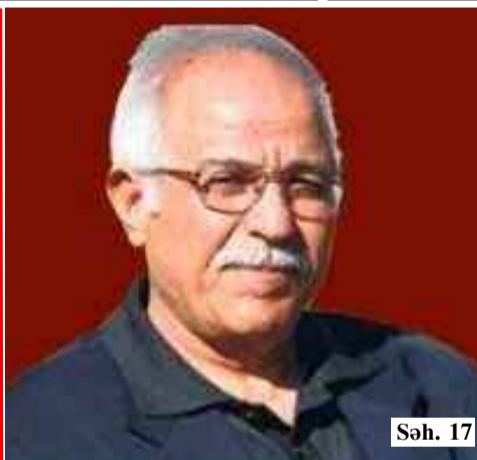
Səh. 16

Mesrûr Barzanî: Ez êrişa teroristî ya li ser Kormorê bi tundî şermezar dikim

Səh. 2

Nêçîrvan Barzanî êrişa li Qada Gazê ya Kormorê şermezar kir

Səh. 17

Serdana Erdogan a Iraqê û Kurdistanê xwezayî û erênî ye

Səh. 12

Kürdü, türkü və azərbaycanlıları hər yerdə öldür!

Prezident İlham Əliyev Pakistanın MUSLİM İnstitutunun direktorunu qəbul edib

Səh. 2

Tərtərdə akademik Zərifə Əliyevanın anadan olmasının 101-ci ildönümünə həsr olunmuş "dəyirmi masa" keçirilib

Səh. 3

1918- ci ildə birləşmiş bolşevik-daşnak silahlı qüvvələrinin Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi Soyqırım

Səh. 4

İrəvan quberniyası

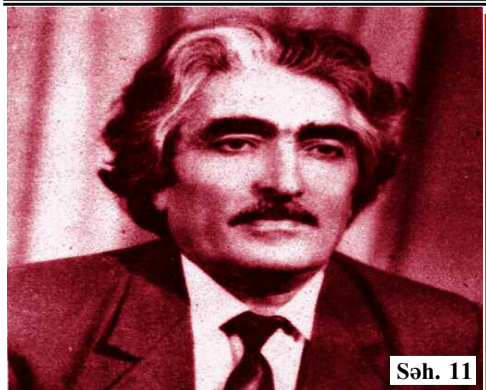
Səh. 5

QUBADLI RAYONU HAQQINDA

Səh. 9

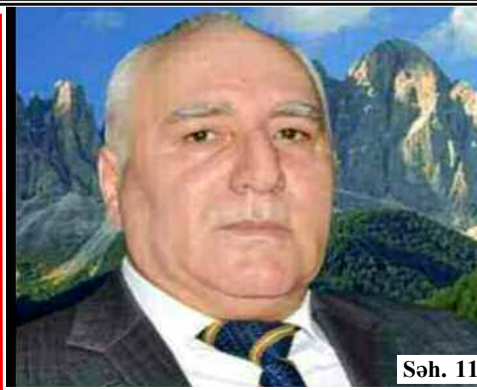
Zilan dərəsinin qanlı faciəsi

Səh. 10

Səh. 11

DURNA MƏZARİ

Səh. 11

YAZIRIQ

Səh. 14

'Divê êdî CPT eşkere bike bê li İmrالیyê çi diqewime'

Səh. 17

Hakan Fidan li ser serdana Erdogan a Hewlêrê peyamên girîng dan

Prezident İlham Əliyevin Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer ilə geniş tərkibdə görüşü keçirilib

Aprelin 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Almaniya Federativ Respublikasının Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer ilə geniş tərkibdə görüşü keçirilib.

Görüşdə "Petersberq İqlim Dialoqu"nın əhəmiyyəti və Prezident İlham Əliyevin bu tədbirdə çıxışı qeyd olundu.

Dövlətimizin başçısı tədbirə dəvətə görə təşəkkürünü bildirdi.

Söhbət zamanı COP29-la əlaqədar Almaniya ilə Azərbaycan arasında uğurlu əməkdaşlıq və heyətlər arasında görüşlərin önəmi xüsusi vurğulandı. COP29-la bağlı yaradılan "üçlük" mexanizminin əhəmiyyətinə toxunuldu, Almaniyanın COP29-la əlaqədar Azərbaycana bundan sonra da dəstək göstərəcəyi diqqətə çatdırıldı.

Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, Ermənistan ilə Azərbaycan arasında sülh gündəliyinin təşəbbüskarı məhz Azərbaycan tərəfi olub. Belə ki, sülh gündəliyinin əsasını təşkil edən fundamental prinsiplər Azərbaycan tərəfindən formalaşdırılıb və təqdim olunub. Azərbaycan tərəfi, həmçinin bunun əsasında sülh müqaviləsinin mətnini hazırlayıb. Dövlətimizin başçısı Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Almaniya

Kansleri Olaf Şoltsun dəstəyi ilə Ermənistanın baş naziri ilə keçirilmiş görüşü, bu görüş çərçivəsində də məhz delimitasiya və demarkasiya məsələlərinin, sülh gündəliyinin irəlilədilməsinə dair müsbət müzakirələrin olduğunu qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev vurğuladı ki, Almaniyanın xarici işlər nazirinin dəstəyi ilə Ermənistanın və Azərbaycanın xarici işlər nazirləri arasında görüş keçirildi və bu görüşdə sülh müqaviləsi üzrə əsaslı müzakirələr aparıldı.

Söhbət zamanı sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası istiqamətində iki ölkə arasında birbaşa danışıqlarda əldə edilmiş nəticələr qeyd olundu.

Prezident İlham Əliyev Qazaxıstan tərəfinin təklifi ilə Ermənistanın və Azərbaycanın xarici işlər nazirlərinin sülh müqaviləsi üzrə danışıqları davam etdirmələri üçün növbəti görüşün Qazaxıstanda təşkil olunacağını dedi.

Frank-Valter Ştaynmayer qeyd etdi ki, Almaniya tərəfi Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh gündəliyini yaxından dəstəkləyir və bundan sonra da dəstəkləyəcəkdir.

Söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər barədə də fikir mübadiləsi aparıldı.

Serok Barzanî: Em bêyî pêkhateyan tevî hilbijartinan nabin

Li navçeya Pîrmamê ya Hewlêrê Serok Mesûd Barzanî pêşwaziya Patrîk Marawayê Sêyem kir.

Serok Barzanî di hevdîtina xwe ya li gel Patrîkê Dêra Rojhilat ê Aşûriyan li cîhanê Marawayê Sêyem û metranan de ragihand ku ew bêyî pêkhateyên Herêma Kurdistanê tevî hilbijartinan nabin. Li navçeya Pîrmamê ya Hewlêrê Serok Mesûd Barzanî pêşwaziya Patrîk Marawayê Sêyem kir. Baregeha Barzanî li ser civîna Serok Barzanî û Patrîkê Dêra Rojhilat ê Aşûriyan li cîhanê Marawayê Sêyem û metranan daxuyanî da. Li gorî Baregehê, Serok Barzanî biryara nehiştina kotaya pêkhateyan wekî "nedestûrî" bi n av kir û got:

"Em ne amade ne ku bêyî sererastkirina wê xeletiyê û bêyî beşdariya pêkhateyan tevî hilbijartinan bibin, ji ber ku bêparkirina pêkhateyan derbeyek e li nîrxên

dîrokî yên gelê me."

Roja 21ê Sibata 2024an Dadgeha Federalî ya Îraqê biryar da ku hejmaraya kursiyên Parlamentoya Kurdistanê ji 100 kursiyê derbas neke û kursiya pêkhateyan jî wekî nedestûrî ragihand.

Li gorî daxuyaniya Baregeha Barzanî: "Patrîk Marawayê Sêyem rola Serok Barzanî di piştgiyaya pêkhateyên olî yên Îraq û Herêma Kurdistanê de bilind nîrxand û spasiya Serok Barzanî kir ji bo vekirina baregeha Patrîkê li Hewlêrê ku ev yek jî nîşana eşkere ya pabendbûna Herêma Kurdistanê ya bi bihevreyiyana olî ye."

Di hevdîtinê de Serok Barzanî hebûna çanda bihevreyiyana li Kurdistanê wekî serbilindiyeye mezin bi nav kir û bal kişand ser wê yekê ku ew dê bi her awayî wê çandê biparêzin û dewlemend bikin.

Nêçîrvan Barzanî êrişê li Qada Gazê ya Kormorê şermezar kir

Serokê Herêma Kurdistanê êrişê li li Qada Gazê ya Kormorê şermezar kir û bangî aliyên pêwendîdar ên Hikûmeta Îraqê kir.

Serokê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî li ser êrişê li Qada Gazê ya Kormorê ku 4 kesan canê xwe ji dest da û 2 kes jî birîndar bûn daxuyaniyek belav kir. Serokê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî di daxuyaniya xwe de got: "Ev êriş aramiya welêt dixwin metirsiyê û divê aliyên pêwendîdar ên Hikûmeta Îraqê erkê xwe ji bo rêgirtina li ber van êrişan bi cih bînin.

Kiryarên wê êrişê bînin dîtin û li gorî yasayê bînin cezakirin."

Li gorî daxuyaniya Hikûmeta Herêma Kurdistanê di êrişê li Kormorê de 4 karmendên Yemenî hatine kuştin. Qaymeqamê Çemçemalê Remik Remezani diyar kir ku êrişê dronî saet 18:45an hatiye kirin û lê ne diyar e ku ji ku hatiye avêtin.

Nêçîrvan Barzanî di daxuyaniya

xwe de herwiha da zanîn: "Ez bi tundî êrişê dronî ya li Qada Gazê ya Kormorê ya li navçeya Çemçemala Silêmaniyê şermezar dikim ku mixabin di encamê de şehîd û birîndar hene.

Êrişê bûye sedema kêmbûnê û rawestana berhemanîna elektrîkê û jikarketina qada gazê."

Piştî êrişê li Qada Gazê ya Kormorê wezaretên Elektrîk û Çavkaniyên Xwezayî daxuyaniyeke hevbeş belav kir.

Wezaretan ragihand ku piştî êrişê berhemanîna elektrîkê 2 hezar û 500 megawat kêmbûye. Qada Gazê ya Kormorê li gundê Kormorê yê nahiyeyê yê Qadir Keremê yê navçeya Çemçemalê ya Silêmaniyê cih digire. Qada Gazê ya Kormorê bi armanca hilberîn, pêşvebirin û firotina berhemên petrolê sala 2007an hat avakirin û sala 2008an jî hilberîna gazê dest pê kir.

Salên 2022 û 2023yan jî gelek caran êrişî Kormorê hatibû kirin.

Prezident İlham Əliyev Pakistanın MUSLİM İnstitutunun direktorunu qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 30-da Pakistan İslam Respublikasının MUSLİM İnstitutunun direktoru, Cunaqad Ştatının Baş naziri Sahibzadə Sultan Əhməd Əlini qəbul edib.

Görüşdə Bakıda keçiriləcək Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun əhəmiyyəti vurğulandı, bu tədbirin müxtəlif mədəniyyətlərin nümayəndələri arasında əlaqələrin qurulması işinə töhfə verdiyi qeyd olundu.

Söhbət zamanı Azərbaycan-Pakistan

əlaqələrinə toxunularaq ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi bildirildi, müxtəlif məsələlərlə bağlı Azərbaycanın və Pakistanın daim bir-birini dəstəkləməsinin önəmi vurğulandı.

Görüşdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Pakistana səfərinin ölkələrimiz arasında əlaqələrin təməlini qoyduğu qeyd edildi və yüksək səviyyədə həyata keçirilən qarşılıqlı səfərlərin və görüşlərin münasibətlərimizin möhkəmlənməsi işinə töhfə verdiyi bildirildi.

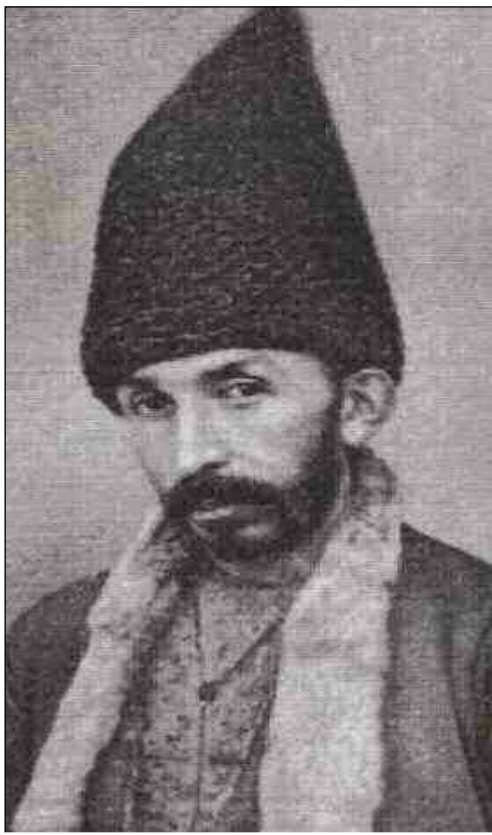

(Əvvəli ötən sayımızda)

Elə ki, gecə aralığa gəldi, atışma yenidən başladı. Hər iki millət gülləni bir- birinin üstünə yağış kimi tökürdülər. Topların gurultusundan, tüfənglərin səsindən və igidlərin nərəsindən evlər və qayalar lərzəyə gəlirdi. Bir müsəlman deyirdi ki, dava vaxtı mən ermənilərin içində yerləşən xəstəxanada yatırdım. Orada xəstəlikdən müalicə olunurdum. Ermənilərin səngərlərindən biri mən yatan otağın pəncərəsinin qabağında yerləşirdi. Pəncərədən müşahidə edib, görürdüm ki, general tez-tez həmin səngərə gəlib rus əsgərlərinə və topçularına göstərişlər verirdi. O, durbinlə baxıb, topçuların atəşini təshih edir, filan məscidə, filan minarəyə atın deyirdi. Onun göstərişilə atılan top güllələrindən biri Seyidli məhəlləsindəki məscidin dəmir taxtapuşundan keçib, onun tavanını şikəst etdi. Daha bir top gülləsi isə Böyük məscidin minarəsinə dəyib, dörd kərpic

Mir Möhsün Nəvvab
larında kəndir, əllərində yeddi aman

16 nəfər idi. Onlardan beş nəfəri adlı, tanınmış cavanlardan, qalanları isə küçə ilə gedərkən, yaxud evinin yanında oturub özünü günə verdiyi yerdə qəflətən ermənilər tərəfindən vurulub öldürülmüş əlsiz-ayaqsız qocalardan və dilənçilərdən ibarət idi. 21 nəfər isə yaralanmışdı.

Amma ermənilər tərəfdən ölənlərin sayı 500-700-ə qədər, yaralananların sayı isə 287 nəfər olmuşdu. Ölənlərin 35 nəfəri Gəncədən və 100 nəfəri İrəvandan, 41 nəfəri tanınmış qımdatlarından, bəylərdən və məşhur adamlardan, iki nəfəri isə məktəbdə oxuyan ünas qızlarından ibarət idi. Ölənlərin qalanı isə Qaladan və ətraf kəndlərdən gəlmiş adi erməni silahlıları idi. On bir nəfərin isə əl və ayaqlarını kəsdilər. 31 nəfər isə rus qoşunundan olan kazak və ruslardan öldürüldü.

Dava və vuruşmaların qızgın vaxtı ölənləri ermənilər Qalada bulvarın üstündə paltarlı-paltarlı ikisini-üçünü bir qəbrə qoyub dəfn edirdilər. Bəzən

gəldilər. Orada da bir neçə kəlmə danışib dağılışıdılar.

Qalaşakov erməni və müsəlmanlar arasında işlətdiyi bu hiyləyə və ermənilərə verdiyi vədini əmələ gətirə bilmədiyinə görə, barışıq danışıqları uzanır, ondan dövlət böyüklərinə edilən şikayətlər çoxalır. Qalaşakov özü də çox ehtiyat eyləyərək düşünürdü: «Bu xəyanət ki, məndən zühura gəldi, qəflətən mənə öldürə bilirlər». Ona görə ehtiyatla dolanırdı.

Müsəlmanlar Qalaşakovun dövlətə və millətə etdiyi bu növ xəyanəti və zülmü haqqında teleqraf və kağızla cəmi böyüklərə və divanxanalara məlumat verdilər. Dövlətdən bir imdad, kömək olmadı, generalın cinayətilə bağlı heç bir tədbir görülmədi. Hərçənd ki, Qalanın hakimliyindən çıxardılar. Rəcəb ayının 19-cu günü general Qalaşakov Qaladan çox vahimə ilə çıxıb getdi və onun yerinə Bauyer

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında kürd xalqının rolu

saldı.

Qərək, bu Qalaşakov deyilən general dünya malından ötrə Allahın hökmünə müxalif gedərək öz padşahının qanununa etinasızlıq göstərərək, millətə və bir olan Allaha inananlara bu növ xəyanətkarlıq etməyi rəva bilməmişdir. Təəccüblüdür, dövlət neyçün bu növ tamah və heyvani-nəfslə iş görən adamları millətə hakim göndərir ki, o da belə qəzlərlə yol verir? Əgər bu şəxs və buna bənzər başqası az müddət ərzində bir məmləkətdə belə ədalətsizliklə hökmranlıq etsə, görərsən ki, orada tamam hərc-mərclik baş alıb gedir, məmləkət darmadağın olur. İndiyədək Qafqaz elinə onun (Qalaşakov) kimi qəddar insan gəlməyib.

Müsəlmanlar əvvəlki davada ermənilərin Xoca Söhrab kilsəsini tutmuşdular. Üç gün gecə-gündüz onu əllərində saxlayıb, içində sakin oldular. Amma bir kəs ədəbsizlik edib, kilsənin bir daşına, yaxud ağacına əl vurmadı, haranısa xarab etməyi özlərinə rəva bilmədilər. Lakin bu amansız erməni tayfası Qalaşakovun xahişinə binaən ruslar ilə birlikdə Köçərli məscidini yandıraraq, içində hər nə vardısı qarət edib, dağıtmışdılar.

Bu günün sabahı var. Əlbəttə, Allah-təala öz evinin fikrini çəkəcək, bəislərin cəzasını verəcəkdir. Səbr etmək lazımdır.

Əvvəlki davada müsəlmanlar erməni məhəllələrinin yarısına od vurub yandırmışdılar. Nə qədər erməni bu yangında həlak olmuş və nə qədər güllə ilə öldürülmüşdü. Qaçanı qaçmışdı, qalanları isə acizənə bir şəkildə ağlaya-ağlaya, keşişlər boyun-

bayrağı, baş keşiş isə əlində böyük xaç onların önündə məscidə gəlib barışmağı xahiş etdilər. Bu davada müsəlmanlara kəndlərdən çoxlu kömək gəlməsinə və onların qələbə çalmasına baxmayaraq, əgər həqiqəti görən bəsirət nəzərilə dürüst mülahizə etsək, görürük ki, bu davada fəth və qələbə Allahın köməyi ilə əvvəlkindən çox artıqdır.

Amma bu davada Qalaşakovun tədbirilə müsəlmanlara qarşı ətraf kəndlərdən, İrəvandan, Gəncədən və başqa yerlərdən yeddi min erməni silahlıları, 850 nəfər rus kazakları, 400 nəfər erməni rusları, neçə min Qalada (Şuşada) olan erməni, dörd nəfər məktəbdə oxuyan ünas qızları, eləcə də top və topxana səfərbər edilmişdi. Silahlıların cəmi miqdarı 12 min idi.

Dava başlayanda ermənilərə qarşı vuruşan ancaq Qalada yaşayan müsəlman igidləri və cavanları idi. Onlara heç yerdən kömək gəlməmişdi. Üç gecə-gündüz sərəsər müsəlmanlar bu qədər erməni silahlıları və rus ordusu ilə bir atışma apardılar ki, heç yapon müharibəsində də belə dava olmamışdı. Səngərlərdən dalbadal on minə qədər tüfəng və toplar atılır, neçə-neçə yerlərdə evlərə qoyulmuş bomba və dinamitlər partlayırdı. Beləliklə, müsəlmanlar 3 gün Səddi-İsgəndər kimi bu qədər qoşunun qarşısında mərdliklə dayanaraq nəre çəkə-çəkə onları gülləbaran edirdilər. Üç gündən sonra müsəlmanlara kömək gəldi. Bu növ ilə dava beş gün gecə-gündüz davam etdikdən sonra sakit oldu.

Bu beş günlük şiddətli davada müsəlmanlar tərəfdən ölənlərin sayı

isə nəinki qəbir, adi çala qazıb, oraya basdırırdılar. Kazaklar və ruslar isə rus qəbiristanlığında dəfn edildilər. Müsəlmanların şəhid olanları isə məscidlərin həyətinə dəfn edilirdi.

Dava qurtarandan 5-6 gün keçdikdən sonra ağa general müsəlmanların yanına barışığa getmək qərarına gəldi. O, kilsə paltarı geymiş erməni və rus kilsələrinin baş keşişlərini, onlarla bərabər, əllərində ağ və qırmızı bayraq bir qədər rus saldatları və kazaklarını özü ilə götürüb, musiqi çala-çala gəlib müsəlman meydanında durdular. General və keşişlər məscidə gəlib, bu iki millət arasında sülh yaratmaq üçün camaatla danışdıqdan sonra, cənab qazi və onunla bərabər neçə nəfər müsəlman səngərlərə getdilər. Səngərlərə baş çəkə-çəkə erməni meydanına

adlı başqa bir rus generalı təyin edildi. Qalaşakov Tiflis şəhərinə gedib, orada yerləşdirildi. Həmin il şəvval ayının 1-i (noyabr) günbatana neçə saat qalmış bir nəfər hamamdan çıxıb, faytona yavuş gəlir və generala iki güllə atır. General huşunu itirib yıxılır. Bu səsə xalq yığışanda qatil qaçdı. Hərçəndi ki, istədilər onu tutsunlar, ələ düşmədi. Generalı isə götürüb mənzilinə gətirdilər. Qatili isə məlum etmək mümkün olmadı.

Həkimlər gəlib mülahizə edərək dedilər ki, generala iki güllə dəyib. Biri boğazından dəyərək başının içində qalmış, ikinci güllə isə ağızdan keçib, dil və dişini parçalayaraq boynunun dalından çıxmışdır. Boynunun dalından çıxan gülləni həkimlər maqqaşla xırda-xırda tamam çıxardılar. Neçə gündən sonra bir məqama yetişdi ki, general yemək yeyə bilmədi. Həkimlər çox səy etdilər, ancaq aqibət faydasız oldu.

MİR MÖHSÜN NƏVВAB

1905-1906-cı İLLƏRDƏ ERMƏNİ-MÜSƏLМAN DAVASI

Nəşriyyatın baş direktoru Ş. M. Cəfərov

Şuşa» şirkətinin direktoru V. X. Quliyev

Rəssamı B. Yəhyazadə
Texniki redaktoru B. İsmayılova
Korrektoru S. Məmmədova, X. İdrisova.

Çapa imzalanmış 16.07.93. Kağız formatı 84X108 1/32.

Şərti çap vərəqi 6,72. Uçot-nəşr vərəqi 6.5. Tirajı 50000. Sifariş 3872. «Azərbaycan» nəşriyyatı. 370146. Bakı. Mətbuat pro

Rêveberiya Xweser li ser şewitandina ofîsên ENKSyê daxuyanî da

Hevseroka Daîreya Pêwendiyên Derve ya Rêveberiya Xweser Îlham Ehmedê got, "Tî

pêwendiya Rêveberiya Xweser bi şewitandina ofîsên ENKSyê re nîne."

Hevseroka Daîreya Pêwendiyên Derve ya Rêveberiya Xweser Îlham Ehmedê li ser şewitandina ofîsên ENKSyê daxuyanî da.

Îlham Ehmedê şewitandina ofîsên ENKSyê şermezar kir. Herwiha Îlham Ehmedê diyar kir, "Herçiqaşî ev bûyer tên dubarekirin, divê saziyên pêwedîdar ên Rêveberiya Xweser van bûyeran bişopînin û di vî warî de lêkolînê bikin û tawanbaran jî ceza bikin."

Îlham Ehmedê da zanîn ku ew tohmetên li ser wan ne rast in û got: "Tohmetbarkirina Rêveberiya Xweser bi şewitandina ofîsên ENKSyê jî rastiye dîr e.

Ji ber ku Rêveberiya Xweser zêde hewl dide ewlehî û aramiya herêmê biparêze, herwiha hemû aliyên siyasî sûdê ji xizmetguzariyan dibînin."

24ê Nîsanê, Encûmena Niştîmanî ya Kurdî ya Sûriyeyê (ENKS) ragihand ku grûpeke çekdar ofîsên PDK-Syê û Partiya Yekîtiya Demokrat a Kurdistanê (PYDK) yê li Qamişloyê şewitandin.

PDK-Syê da îdia kiribû ku "çekdarên ser bi PYDyê ve ofîsa wan a Qamişloyê û Alaya Kurdistanê ya li ser banê nivîsgêha wan a Tirbepiyê şewitandine."

25ê Nîsanê Balyozxaneya Amerîkayê ya Sûriyeyê bûyera şewitandina ofîsên ENKSyê şermezar kiribû.

Di salên borî de jî çend caran ofîsên ENKS-PDK-Syê yê li çend bajar û bajarokên Rojavayê Kurdistanê jî aliyê kesên nenas ve hatibûn şewitandin.

Li Kerkuk Boriya gazê teqiya: Gundiyan malên xwe vala kirin

Li nêzikî gundê Qizilyarê yê li başûrrojavayê Kerkûkê boriyeke gazê teqiya û xelkê malên

xwe vala kirin.

Şeniyê wî gundî Mihemed Qizilyarî ji Tora Medyayî ya Rûdawê re got:

"Em saet 03:00yê sibehê bi dengekî bilind ê ku ji nêzikî gundê me hat şiyar bûn û derket ku dîsa boriya gazê şikestiyê."

Boriya ku gazê di navbera Kompanyaya Petrol û Gazê ya Bakur de vediguhêze, di demeke kurt de cara duyem e ku bi heman awayî dişikê.

Mihemed Qizilyarî herwiha anî ziman:

"Şeniyên gund piştî dengê teqînê ji bo ewlehiya xwe neçar man ji herêmê derkevin."

Mihemed Qizilyarî da zanîn, ji bo ku rewşê kontrol bikin tîm gihîştine gund.

Mesrûr Barzanî: Ez êrîşa teroristî ya li ser Kormorê bi tundî şermezar dikim

Serokê Hikûmeta Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî di peyamekê de ragihand, "Ez êrîşa teroristî ya li ser Kormorê bi tundî şermezar dikim."

Serokê Hikûmeta Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî şevêdî Îna 26.04.2024 di derheqa êrîşa dronî ya li ser Zeviya Kormorê ya Gazê de peyamek belav kir û tê de ragehand, "Ez êrîşa teroristî ya îşev a li ser Kormorê bi tundî şermezar dikim. Ez serexweşiyê li kesûkarên wan her çar welatîyên sivîl dikim ên ku canê xwe ji dest daye, daxwaza çareseriyê bîlez jî ji bo birîndaran dikim. Min Wezareta Tendirustiyê rasparye ku hemî alîkarî û piştevaniyên pêdivî pêşkêş bikin."

Tekesta peyama Mesrûr Barzanî:

"Ez êrîşa teroristî ya îşev a li ser Kormorê bi tundî şermezar dikim. Ez serexweşiyê li kesûkarên wan her çar welatîyên sivîl dikim ên ku canê xwe ji dest daye, daxwaza çarebûneke bîlez jî ji bo birîndaran dikim. Min Wezareta Tendirustiyê rasparye k uku hemî alîkarî û piştevaniyên pêdivî pêşkêş bikin.

Ez daxwazê ji Hikûmeta Federalî dikim ku bi awayekî cidî vekolînê bike û lêpîrsînê bi bikeran re bike û piştrastiyê bide xelkê Herêma Kurdistanê. li dû zanyarên destpêkî, ev êrîş ji deverê nêzik ji nav axa Iraqê tên kirin.

Em li benda rêkarên bîlez ên Bexdayê ne, ji bo ku rêyê nede ku ev êrîş ji me re bibin gef. Divê wan

komên çekdar ên neqanûnî kontîrol bike ku zirarê digehînin me tevan.

Êrîşkirina li ser navendên enerjîyê ku karebê didin bi milyon malan li Herêma Kurdistanê û parêzgehên Iraqê çî behane nînin. Herwesa bizavên Hewlêr û Bexdayê ji bo pêşxistina kertê enerjîyê jî tîk didin. Ev êrîş berdewam tî dubarekirin û wekî tawana şerî tî hesabandin.

Em amade ne bi Bexdayê re hevahengiyê bikin ji bo ku sinorek ji bo van êrîşan bê danan"

Şaxewan Abdula: Pirsgirêka cotyarên sinorê Sergeranê tê çarekirin

Herwesa em dê hemî alîkariyan ji bo Wezareta Çandinê û Hikûmeta Herêma Kurdistanê bikin, ji bo ku wan cotyaran êdî ew arêşe nemînin û berhemên wan bi rêje jê bîn wergirtin, divê wekî bajarên din ên Iraqê ew genimê ku hatiye çandin hemî bê wergirtin."

Navbirî herwesa ragehand, "Em ji bo wê mijarê bi Serokwezîrê Iraqê û Wezareta Çandinê re li ser xetê ne, herwesa em bizavê dikin ku ew lijneya ji bo diyarkirina bira wergirtina genimî hatiye danan nemîne."

Cîgirê Serokê Civata Nûnerên Iraqê li ser rêgiryên artêşa Iraqê li beranberî cotyarên Kurd got, "Ez bi Fermandeyê Operasyonan re axiftime û wî gotiye ku ew li ser xetê ne û ew rêgiryên li beranberî cotyarên Kurd tî kirin namînin. Herwesa ez bi Wezîrê Bergiriyê re jî axiftime."

Şaxewan Abdula eşkere jî kir, "Ji bo çarekirina wê arêşeyê jî, berî du rojan me li Civata Nûneran xwandina yekê ji bo pirojeqanûna pûçkirina biryarên partiya Beis kir, duhî jî me li Civata Nûneran ji bo madeya 140ê çend biryarên din derxistin."

Ev du roj in ku werzê dirûtinê li Pelkane û Sergeranê li sinorê Dûzê û gundên Saleyî yê girêdayî komelgeha Pirdê dest pê kiriye, lê wekî hemî salên borî bi biryara artêşa Iraqê dirûtin li cotyarên Kurd hatiye qedexekirin û rê lê tê girtin ku biçin nav zeviyan xwe jî.

Artêşa Iraqê haydarî daye cotyaran û jê re gotiye ku nabe berhemên xwe bidirûn, vê yekê jî cotyarên Kurd tûre û nîgeran kirine, lewma cotyarên gundê Gelozê yê sinorê Pirdê li ser rêya serekî ya Kerkûk - Hewlêrê kom bûne û radigehînin ku, eger rêgirî berdewam be, wan dê helwesteke din hebe û her wesa bêdeng namînin.

Heta niha artêşa Iraqê hejmareke cotyarên Kurdi devêra Saleyî û çend cihên din girtine.

Cîgirê Serokê Civata Nûnerên Iraqê radigehîne, "Her sal Pirsgirêka wê yekê çê dibe ku bireka kêma genimê Herêma Kurdistanê tê wergirtin, lewma em dixwazin îsal ew rêgirî nemînin". Herwesa dibêje, "Ez bi Fermandeyê Operasyonan re axiftime û wî gotiye ku ew li ser xetê ne û ew rêgiryên li beranberî cotyarên Kurd tî kirin namînin."

Cîgirê Serokê Civata Nûnerên Iraqê Şaxewan Abdula îro 29.04.2024 di kongireyekî rojnamevanî de ragehand, "Di navbera Şanda Herêma Kurdistanê û Wezareta Çandinê de danûstandin li ser hejmareke mijaran hatin kirin, wekî mijara Civata Berbazarkirina Avê."

Şaxewan Abdula amaje jî da, "Her sal Pirsgirêka wê yekê çê dibe ku bireka kêma genimê Herêma Kurdistanê tê wergirtin, lewma em dixwazin îsal ew rêgirî nemînin."

UNAMiyê êrîşa li Qada Gazê ya Kormorê şermezar kir

Mîsyona Alîkariyê ya Neteweyên Yekbûyî ya ji bo Iraqê (UNAMI) got, "Em êrîşa li li Qada Gazê ya Kormorê ku elektrîka Herêma Kurdistanê dabîn dike şermezar dikin."

Doh saet di 18:45an de bi dronên bombabarkirî êrîşî Qada Gazê ya Kormorê ya li Silêmaniyê hat kirin.

Di êrîşê de 4 xebatkarên Yemenî canê xwe ji dest dabû û 2 kes jî birîndar bûbûn.

Mîsyona Alîkariyê ya Neteweyên Yekbûyî ya ji bo Iraqê (UNAMI) derbarê êrîşê de li ser hesabê xwe yê Xê daxuyaniyek da. UNAMiyê di daxuyaniya xwe de got:

"Em êrîşa li Qada Gazê ya Kormorê ku elektrîka Herêma Kurdistanê dabîn dike şermezar dikin.

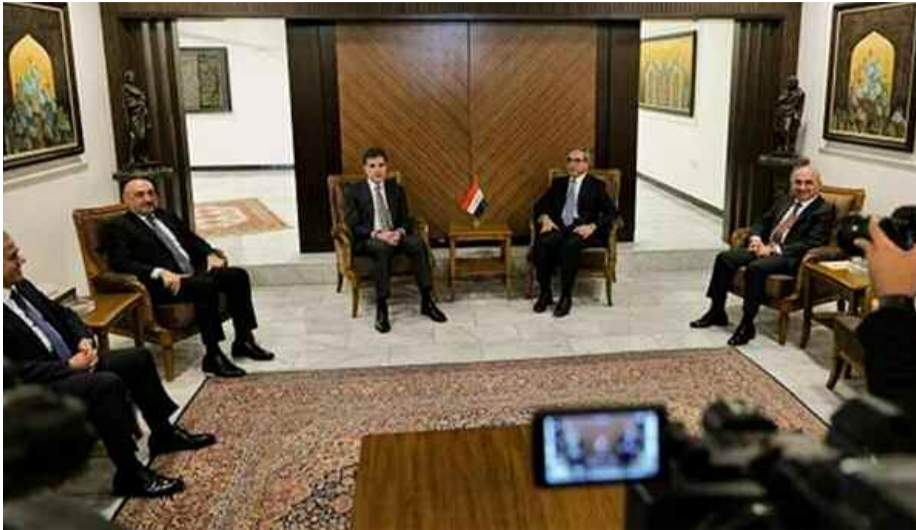
Em ji malbatên qurbanîyan re sersaxiyê dixwazin û ji birîndaran re jî şifayê dixwazin.

Em bi germî pêşwaziyê lêpîrsînê dikin ji bo ku êrîşkar bî respîtkirin û bî darizandin."

Nêçîrvan Barzanî û Serokê Encumena Bilind a Dadwerî ya Iraqê civiyan

Serokê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî li Bexdayê bi Serokê Encumena Bilind a Dadwerî ya Iraqê Faîq Zêdan re civiya.

Malpera Serokatiya Herêma Kur-

distanê ragihand ku di civînê de pêvajoya siyasî û pêşhatên dawî yên Iraqê hatin gotûbêjirin.

Herwiha hewl û gotûbêjên ji bo çareserkirina pirsgirêkên di navbera

Hikûmeta Iraqa Federal û Hikûmeta Herêma Kurdistanê li ser bingehê destûrê hat gotûbêjirin.

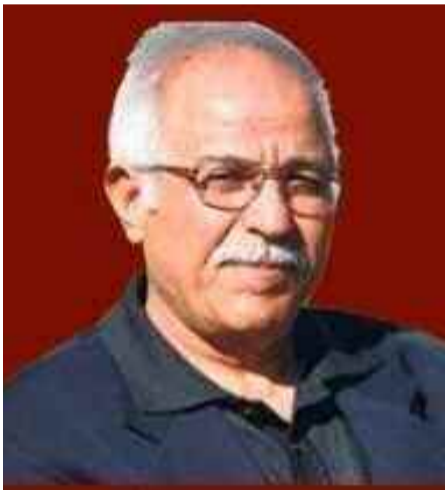
Herdu aliyên tekezî li ser girîngiya hevkarî û hemahengiya zêdetir di navbera desthilata dadweriya Iraqê û Herêma Kurdistanê kir.

Herdu aliyên dupat jî kir ku dadweriya Herêma Kurdistanê ji derfet û şiyarên desthilata dadweriya Iraqê sûd werbigrin û wan tekeziyê li ser parastina aştî û aramiya siyasî li welat kir.

Nêçîrvan Barzanî spasiya hewl û rola erênî ya Dr. Faîq Zêdan a ji bo çareserkirina pirsgirêkên Iraqê kir û hêviya serkeftinê jê re xwest.

Serxwebûna desthilata dadwerî, parastina mafên hemû pêkhatiyên Iraqê û çendîn mijarên din ê xwedî girîngiya hevbeş di civînê de hatin gotûbêjirin.

Serdana Erdogan a Iraqê û Kurdistanê xwezayî û erênî ye

Ibrahim GUÇLU

Tirkiye û Dewleta Federal ya Iraqê du dewletên cîran in. Wek du dewlet her dem xwediyê pêwendiyên bûne. Lê her dem navbera wan baş nebûye. Dem-dem di navbera wan de pirsgirêk çêbûne. Di van salên dawî de jî pirsgirêkên wan di gelek qad û mijaran de hene. Bi taybetî jî operasyonên Dewleta Tirk ya li Herêma Federe ya Kurdistanê di navbera wan de pirsgirêk e. Dewleta Iraqê operasyonên Dewleta Tirk wek îxlala serweriya xwe şirove dike. Lê her dem Iraq jî aliyê aborî de ji bona Dewleta Tirk bûye cîwarekî girîng.

Pêwendiyên Dewleta Tirk ya Herêma Federe ya Kurdistanê dema Rejîma Baasê li Iraqê desthilatdar bû di dema Turgût Ozal û Herêma Azad de dest pêkir. Wê demê di destpêkê de bi PDKê û YNKê re danûstandin hatin hûnandin. Dema ku li Kurdistanê biryar hat girtin ku li Iraqê federalîzm ava bibe û li Kurdistanê cîbicîkirina federalîzmê dest pêkir û ji bona Serokatiya Herêma Azad ya Kurdistanê û Meclîsa Kurdistanê hilbijartin çêbû û Hikûmeta Hevbeş ya Kurdistanê bi destê PDKê û YNKê ava bû, vê pêwendiyê domand û xurt bû.

Li Başûrê Kurdistanê sîstema federe heye, lê ew sîstema federe di kapasîteya dewletekê de ye. Loma jî Herêma Federe ya Kurdistanê bi dewletên cîran re û bi dewletên dinyayê re, bi Emerîka, bi Engilîs-

tanê, bi dewletên Yekîtiya Ewropayê û Dewletên Ereban re jî danûstandinên siyasî û aborî û dîplomatîk û leşkerî wek dewleteke serbixwe dimeşîne. Dewletên cîran, Dewletên Ereban tevayî, Emerîka, Engilîstan û Dewletên Yekîtiya Ewropaê jî bi Herêma Federe ya Kurdistanê re wek dewletekê serbixwe pêwendiyên siyasî û aborî û dîplomatîk û leşkerî lidardixin.

Ev pêwendî û danûstandin qiymeteke mezin ya Herêma Federe ya Kurdistanê li Rojhelatê Navîn û li dinyayê diyar dike.

Dewleta Tirk di dema serokwezîrtiya Hikûmeta AK Partiyê de jî di sewiyeya serokwezîr û serokkomar de bi Herêma Federe ya Kurdistanê re danûstandina xwe domand. Dema ku Serokê Kurdistanê û Herêma Federe ya Kurdistanê Mesûd Berzanî û Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî hatin Tirkiyeyê jî bi Ala Kurdistanê hatin pêşwazî kirin.

Ev pêwendiyên heta îlona 2017-an domand. Lê piştî Encuma Rêferandûma Serbixwe ya Kurdistanê pêwendî hinek qels bûn û sewiya pêwendiyên ket, lê dîsa jî domand.

Loma jî di van demên dawî de çûna Serokkomarê Dewleta Tirk a Herêma Federe ya Kurdistanê gelek xwezayî û erênî û girîng e.

PKK bes li hemberî ziyaret û danûstandina Dewleta Tirk û Herêma Federe ya Kurdistanê ya dawî derneketiye. PKKê her dem li dijî pêwendiyên Herêma Federe ya Kurdistanê û Dewleta Tirk derketiye. Lewra PKKê wek rêxistineke aparatî dewletên kolonyalîst û biyanî û terorîst li dijî Herêma Federe ya Kurdistanê ye. Herêma Federe ya Kurdistanê û partiyên Başûrê Kurdistanê rewa qebûl nake. Dixwaze ku Herêma Federe ya Kurdistanê ji holê rake. Ew dorpeçiya Herêma Federe ya Kurdistanê ji bona rûxandina wê wek sedemeke girîng şirove dike.

PKKê bi xwe jî di Meclîsa Tirk de û di belediyan de bi Dewleta Tirk re raste rast xebat dike. Ji butçeya Dewleta Tirk alîkaryê ji bona partiya

xwe digre û parlamenterên wan muçeyan ji Dewleta Tirk digrin.

Lê beriya vê serdaniyê diyar kir ku tu wextekê zerar nedayê Dewleta Iraqê û her dem dewleta Tirk xurt kiriye. Naha jî xwediyê wê helwestê ye. Lê bi xurtî li dijî Herêma Federe ya Kurdistanê ye.

Ev yeka jî ne bê sedem e. Lewra PKKê wek projeyekê û rêxistineke operasyonel li dijî rêxistinên Kurdistanê, serxwebûna Kurdistanê wek projeyekê ava bûye. Loma jî mîsyona xwe li her derê û li hemû beşên Kurdistanê tîne cîh.

Tiştê ne xwezayî ew e ku beşek kurdperwer jî li dijî serdana Serokkomarê Dewleta Tirk a Herêma Federe ya Kurdistanê derdikevin. Ew helwesta wan xizmetî berjewendiya neteweyî nake. Xizmetî berjewendiya Herêma Federe ya Kurdistanê nake. Ev xizmetî berjewendiya PKKê dike. Rewabûnê dide hebûna PKKê li Herêma Federe ya Kurdistanê. Ev helwesta hezar mixabin jî di bin bandora PKKê de hatiye holê.

Divê kurdperwer dev ji vê helwestê berdin.

Herêma Federe ya Kurdistanê xweser û azad xwediyê maf e ku bi dewletên cîran û dewletên dinyayê re danûstandin bike. Ji tu hêzekî jî îzin negre.

Ji aliyê din de jî tê zanîn û dinya jî qebûl dike ku Serokê Kurdistanê Mesûd Berzanî û Serokê Herêma Federe ya Kurdistanê û Serokwezîrê Kurdistanê di danûstandinê xwe yên dîplomatîk û siyasî û aborî û leşkerî de xwediyê qiymete mezin û bawer in. Her demê berjewendiya neteweyî ya neteweya Kurd û Herêma Federe ya Kurdistanê ji bona wan armanc e. Pêwendiyên wan di heman demê de gelek bi qelîte tînin pejirandin.

Herêma Federe ya Kurdistanê mala hemû kurdên çar beşên Kurdistanê û kurdên dinyayê ne. Divê her kurdek Herêma Federe ya Kurdistanê ji hemû xeteriyên û ji xeteriya PKKê biparêzin.

Diyarbekîr, 25.04.2024

Hakan Fidan li ser serdana Erdogan a Hewlêrê peyamên girîng dan

Wezîrê Derve yê Tirkiyeyê radigehîne, "Di serdana me ya Hewlêrê de, Serokkomarê Tirkiyeyê

piştevaniya xwe ji bo Herêma Kurdistanê tekez kir".

Wezîrê Derve yê Tirkiyeyê Hakan Fidan di konferansê rojnamevanî ya hevpar li gel Wezîrê Derve yê Newzîlandayê de ragehand, "Serokkomarê Tirkiyeyê Recep Tayyip Erdogan di serdana me ya Hewlêrê de piştevaniya xwe ji bo Herêma Kurdistanê tekez kir".

Wezîrê Derve yê Tirkiyeyê herwesa got, "Dostîni û cîrantiya Herêma Kurdistanê ji bo Tirkiyeyê gelek girîng e".

Serokkomarê Tirkiyeyê Recep Tayyip Erdogan tevî şandeke welatê xwe roja Duşemê, 22.04.2024, seet 20:30 gehişt Balafîrxaneya Navdewletî ya Hewlêrê û ji aliyê Serokê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî û Serokê Hikûmeta Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî ve pêşwaziya wî hat kirin.

Paştîr di civîneke hevpar de ku hejmareke berpîrsên bilind ên Herêma Kurdistanê tê de amade bûbûn, danûstandin li ser pêşxistina peywendiyên dualî û dawî guhertinên Iraqê û deverê hatin kirin.

Her du alî di wê civînê de li ser girîngiya parastina ewlehî û seqamgiriya deverê û çarekirina duberekîyên di navbera Herêma Kurdistanê û Hikûmeta Iraqê de bi rêya danûstandinan û li ser bingeha destûrê hevnerîn bûn.

Cotyarên sinorê Pirdê li dijî qedexeya dirûtina berhemên xwe kom dibin

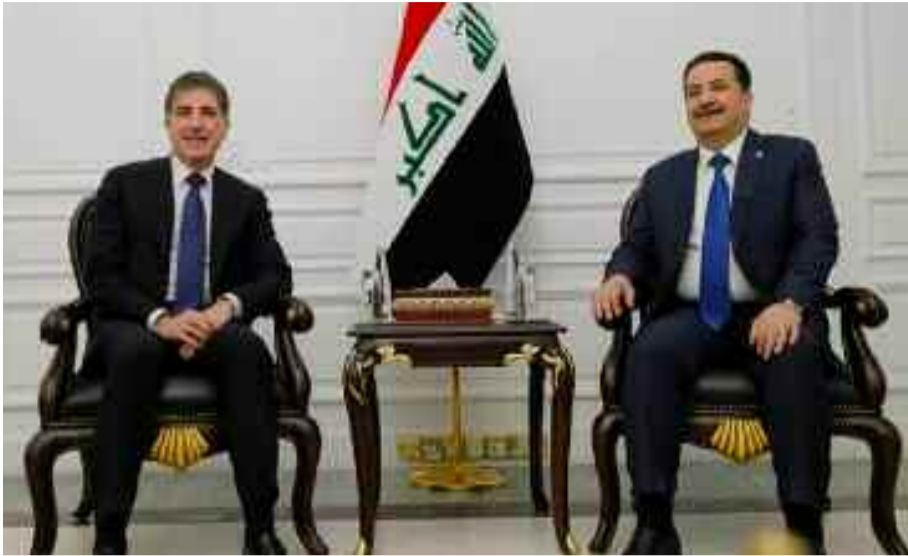
Artêşa Iraqê li sinorê komelgeha Pirdê bi ser cotyarên Kurd de girt û rê lê girt ku genim û cehên

xwe bidirûn, herwesa li sinorê Pelkane û Sergeranê û gundên derdorê wan jî rêyê li cotyarên Kurd digire ku berhemên xwe bidirûn. Ev du roj in ku werzê dirûtinê li Pelkane û Sergeranê li sinorê Dûzê û gundên Saleyî yên girêdayî komelgeha Pirdê dest pê kiriye, lê wekî hemî salên borî bi biryara artêşa Iraqê dirûtin li cotyarên Kurd hatiye qedexekirin û rê lê tê girtin ku biçin nav zeviyan xwe jî. Artêşa Iraqê haydarî daye cotyaran û jê re gotiye ku nabe berhemên xwe bidirûn, vê yekê jî cotyarên Kurd tûre û nîgeran kirine, lewma cotyarên gundê Gelozê yê sinorê Pirdê li ser rêya serekî ya Kerkûk - Hewlêrê kom bûne û radigehînin ku, eger rêgirî berdeham be, wan dê helwesteke din hebe û her wesa bêdeng namînin. Heta niha artêşa Iraqê hejmareke cotyarên Kurdli devera Saleyî û çend cihên din girtine. Cotyarekî ji K24ê re got, "Artêşa Iraqê her ji destpêka avêtina tovî bo nav zeviyan bi dermankirinê dijîtiya me kiriye û niha jî ku dema dirûtinê ye rêyê li cotyarên Kurd digire".

Xwenîşanderkî din got, "Hikûmeta Iraqê ku alîkarî û piştevaniya cotyaran û çandina Kurdan nake, baştir e ku rêgiriyê jî neke". Cotyarekî dane mir jî got, "Her tiştêkî xirab li beranberî Kurdan dikin". Xwenîşander daxwazê ji berpîrsên Kurd û nûnerên Kurd ên Bexdayê dikin ku bê cudahî li dû daxwaza cotyarên Kurd bên. Piştî rûdanên 16ê Cotmeha 2017ê, artêşa Iraqê bedewam arêşe ji bo cotyarên Kurd çê kirine, her ji dema avêtina tovî li nav zeviyan heta dema dirûtinê. Gelek caran jî ji aliyê Ereben hawirde ve agir berdaye genim û cehên cotyarên Kurd berî ku bînin dirûtin.

Президент Курдистана и премьер-министр Ирака обсудили последние политические события

Президент Курдистана Нечирван Барзани и премьер-министр Ирака Мухаммед Шиа ас-Судани встретились в субботу, 27 апреля, чтобы обсудить последние политические события в Ираке. Лидеры подчеркнули важность поддержания конструктив-

ного диалога между федеральным правительством и Региональным правительством Курдистана (КРГ), и поддержки инициатив правительства внутри страны и за рубежом.

Судани выразил признательность за визиты курдского лидера в Багдад, признав их важность в решении общих проблем. Курдский президент, в свою очередь, высоко оценил усилия иракского премьера по развитию диалога между всеми фракциями для содействия политической стабильности в регионе.

Встреча подчеркнула взаимное признание необходимости постоянного сотрудничества и диалога между Курдистаном и Ираком.

США осуждают иракский закон о борьбе с проституцией

Госдепартамент США выразил официальную позицию по иракскому закону о

борьбе с проституцией, заявив, что это угрожает свободам и правам человека, а также препятствует иностранным инвестициям в страну. Представитель Госдепартамента США Мэтью Миллер заявил на пресс-конференции в воскресенье, 28 апреля, что Соединенные Штаты глубоко обеспокоены новой поправкой, поскольку она угрожает правам и свободам человека, защищаемым конституцией.

"Соединенные Штаты глубоко обеспокоены принятием Советом представителей Ирака поправки к существующему законодательству, официально называемой Законом о борьбе с проституцией и гомосексуализмом, которая угрожает конституционно защищенным правам человека и основным свободам", — сказал Миллер.

Миллер отметил, что закон запрещает однополые отношения, грозит крупными штрафами и тюремным заключением, а также наказывает тех, кто "пропагандирует гомосексуальность". Ограничение прав отдельных лиц в обществе подрывает права всех, подчеркнул он.

"Эта поправка угрожает тем, кто подвергается наибольшему риску в иракском обществе. Его можно использовать для ограничения свободы слова и выражения мнений, а также для подавления деятельности НПО по всему Ираку. Законодательство также ослабляет способность Ирака диверсифицировать свою экономику и привлекать иностранные инвестиции", — добавил он.

Международные бизнес-коалиции уже дали понять, что такая дискриминация в Ираке нанесет ущерб бизнесу и экономическому росту в стране, отметил представитель. Уважение прав человека, а также политическая и экономическая инклюзивность необходимы для безопасности, стабильности и процветания Ирака, продолжил Миллер. Это законодательство несовместимо с этими ценностями и подрывает усилия правительства по политическим и экономическим реформам.

27 апреля парламент Ирака единогласно одобрил поправку к закону о борьбе с проституцией, которая криминализирует гомосексуальность и наказывает любого, кто пропагандирует гомосексуальность, семью годами тюремного заключения и штрафом в размере от 10 миллионов динаров до 15 миллионов динаров.

В законе также говорится, что любой, кто изменит свой пол, будет приговорен к тюремному заключению на срок от одного до трех лет, и к такому же наказанию будет приговорен врач, проводящий операцию.

В 40 провинциях Турции задержали около 200 подозреваемых в членстве в ИГ и РПК

Полиция и жандармерия Турции провели массовые рейды на территории 40 провинций страны, в ходе которых задержано почти 200 подозреваемых в участии в деятельности экстремистской группировки "Исламское государство" (ИГ, запрещена в РФ) и Рабочей партии Курдистана (РПК, запрещена в Турции). Об этом сообщил глава МВД республики Али Ерликайя.

"В результате скоординированных действий сотрудников департамента разведки и департамента по борьбе с терроризмом Главного управления безопасности в шести провинциях страны силами полиции были проведены операции против террористической организации ИГ. В провинциях Адана, Айдын, Чорум, Газиантеп, Кайсери и Мерсин задержаны 38 подозреваемых. Было изъято большое количество цифровых материалов и крупные суммы в иностранной валюте и турецких лирах", — отметил министр на своей странице в X (ранее Twitter). Рейды против РПК прошли в 34 провинциях, в том числе в Анкаре, Анталье, Измире, Стамбуле, во многих регионах на востоке и юго-востоке Турции.

"Операции прошли в координации между Генпрокуратурой, Главным управлением жандармерии и Главным управлением безопасности. Были задержаны 147 лиц, подозреваемых в пособничестве террористической организации [РПК] или в работе внутри нее. Они работали внутри медиа-

структуры сепаратистов, вели пропаганду в соцсетях, выпускали пропагандистские программы и публикации на новостных сайтах, связанных с организацией, работали корреспондентами для этих СМИ", — сообщил Ерликайя. Часть задержанных подозревается в оказании помощи членам РПК, которые в 2022 году нелегально пересекли турецкую границу, чтобы вести деятельность на территории страны. Некоторые из них ранее состояли в РПК. В отношении ряда задержанных есть судебные вердикты, имена некоторых занесены в систему лиц, находящихся в розыске. Кроме того, в ходе рейдов изъято большое количество незарегистрированного огнестрельного оружия, взрывчатка, гранаты, документация и материалы РПК.

В этом сезоне Ирак может собрать 7 миллионов тонн пшеницы

Министр сельского хозяйства Ирака Аббас аль-Малики объявил, что Ирак, по прогнозам, соберет семь миллионов тонн пшеницы в текущем сезоне.

Аль-Малики сделал эти комментарии во время встречи в Лондоне с торговым посланником премьер-министра Велико-

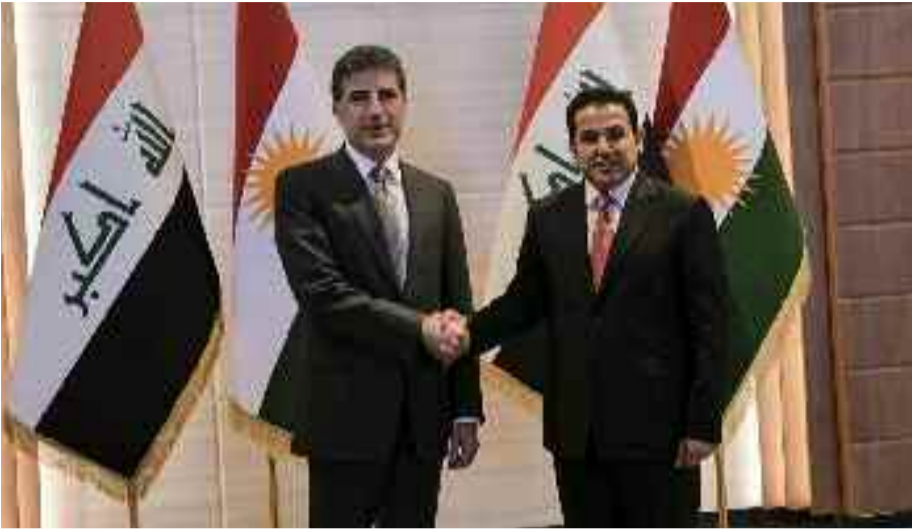
британии в Ираке и президентом Иракско-британского делового совета (IBBC), а также группой экспертов по сельскому хозяйству. В ходе встречи Малики подчеркнул, что цель Ирака — достижение самообеспеченности ключевыми культурами, такими как овощи и пшеница. Он отме-

тил, что, хотя Ираку требуется менее пяти миллионов тонн пшеницы в год, предпринятые усилия привели к тому, что в этом сезоне урожай пшеницы составит 7 миллионов тонн по сравнению с 5,2 миллионами тонн, произведенными в прошлом году.

Малики также рассказал о планах Ирака сотрудничать с британскими лабораториями, специализирующимися на культуре финиковой пальмы, с целью создания программ партнерства в этой области.

Участники встречи выразили свою приверженность оказанию помощи иракскому правительству в его усилиях по созданию "умного" сельского хозяйства и пообещали поддержать необходимую инфраструктуру для содействия росту сельского хозяйства в Ираке.

Президент Курдистана и лидеры Ирака обсудили политическую ситуацию

28 апреля в Багдаде президент Курдистана Нечирван Барзани провел переговоры со своим иракским коллегой Латифом Рашидом, сосредоточив внимание на меняющейся политической ситуации и ситуации в сфере безопасности в Ираке.

Стороны обсуждали общую ситуацию в Ираке, необходимость поддержания мира и стабильности, содействия развитию экономики и сектора услуг, а

также усиления поддержки федерального правительства в выполнении его повестки дня.

Чиновники подчеркнули важность диалога Эрбиля и Багдада для решения двусторонних проблем в рамках конституции, а также расширения сотрудничества в различных областях.

Президент Курдистана подтвердил приверженность курдских властей решению проблем с Багдадом посредством конструк-

тивного диалога и соблюдения конституционных принципов, особенно в отношении условий жизни граждан. В этом ключе оба лидера подчеркнули необходимость постоянного взаимодействия и взаимных визитов между делегациями обеих сторон для решения всех вопросов.

Лидеры также говорили об атаке дронов на газовое месторождение Хор-Мор в провинции Сулеймания, признав ее угрозой национальной стабильности.

Также курдский лидер провел переговоры с главой Высшего судебного совета Фаиком Зиданом, советником по национальной безопасности Ирака Касимом аль-Араджи и исполняющим обязанности спикера иракского парламента Мохсеном Мандалави.

Ранее президент провел переговоры с иракским премьером Мухамедом Ас-Судани, обсудив последние политические события в стране и проблемы безопасности.

Барзани принял бывшего губернатора Мутанны

Курдский лидер Масуд Барзани, президент "Демократической партии Курдистана"

(ДПК), 24 апреля принял бывшего губернатора иракской провинции Мутанна Ахмада Манфи Джуду, чтобы обсудить вопросы, представляющие взаимный интерес.

В ходе встречи стороны провели предметные дискуссии, касающиеся политического ландшафта Ирака, текущего положения дел в различных провинциях и благополучия граждан страны. Они подчеркнули важность укрепления стабильности и сотрудничества внутри Ирака, особенно в свете текущих проблем и событий.

Курдский лидер подтвердил приверженность Курдистана развитию диалога и сотрудничества ради улучшения жизни всех иракских граждан.

Новое нападение на офис ENKS в Сирийском Курдистане

"Сирийский курдский национальный совет" (ENKS) осудил то, что он назвал преднамеренными и систематическими нападениями сил "Партии Демократического

Союза" (PYD) на его офисы, призвав международное сообщество принять меры.

"В ходе новой эскалации вооруженные лица, связанные с PYD, совершили налет на офисы "Демократической партии Сирийского Курдистана" и "Партии демократического единства Сирийского Курдистана" в городе Камишлы рано утром в среду, подожгли их вместе с мебелью и материалами. Они также попытались поджечь офис Совета в Тирбеси", - говорится в заявлении ENKS. "Эти одновременные нападения указывают на спланированный и систематический характер этого террористического акта, который они неоднократно совершали против совета и связанных с ним партий, с намерениями, которые больше не скрывают их цели и задачи".

Совет осудил нападения, призвав общественные, гражданские и партийные организации присоединиться к осуждению. В заявлении также содержится призыв к международным правозащитным организациям и международной коалиции, особенно Соединенным Штатам, принять необходимые меры для прекращения этих нападений.

Сирийский наблюдательный центр по правам человека SOHR также присоединился к осуждению, призвав органы самоуправления, связанные с PYD, положить конец деятельности так называемой "Революционной молодежи", которая действует по приказу "Рабочей партии Курдистана" (РПК), и действия которой представляют собой явное нарушение прав человека в регионе.

Бывший иракский генерал призывает к защите нефти Курдистана

Генерал Бабакр Зибари, бывший начальник штаба иракской армии, предупредил, что атаки беспилотников на экономические ресурсы Курдистана могут продолжиться, в том числе на месторождения нефти и газа, если регион не будет обеспечен системами противовоздушной обороны. В интервью агентству "BasNews" Зибари подчеркнул острую необходимость усиления мер обороны для защиты газовых и нефтяных месторождений Курдистана. Он заявил, что угроза, исходящая от незаконных вооруженных формирований, действующих в интересах иностранных субъектов, требует активных действий по обеспечению без-

опасности региона.

"Курдистан должен быть оснащен противоракетными и оборонительными системами, чтобы противостоять надвигающейся опасности, исходящей от этих ополченцев", - заявил Зибари. Он подчеркнул ключевую роль газового месторождения Хор-Мор в обеспечении электроэнергией всего Ирака, и подчеркнул потенциальные последствия будущих атак на экономическую инфраструктуру Курдистана. "Эти ополченцы, известные своей враждебностью по отношению к Соединенным Штатам и их союзникам, нацелены на Курдистан и его экономические ресурсы", - добавил Зибари. Он подчеркнул необходимость того, чтобы международные союзники оказали поддержку в укреплении защиты Курдистана от такой агрессии. В свете ключевой роли сил пешмерга Курдистана в борьбе с "Исламским Государством" (ИГ), Зибари подчеркнул взаимное обязательство союзников защищать курдский регион от внешних угроз. Он призвал к установке противоракетных систем в стратегических районах, имеющих решающее значение для экономического процветания и безопасности Курдистана. Призыв к усилению мер безопасности стал ответом на эскалацию угроз, стоящих перед жизненно важными экономическими активами Курдистана. Напоминаем, что в результате последней атаки в прошлую пятницу погибли четыре рабочих на месторождении Хор-Мор.

Конференция "TEDx Nishtiman 2024" проходит в Эрбиле

Важное событие в интеллектуальном календаре Курдистана, конференция "TEDx Nishtiman 2024", 25 апреля стартовала в столице Иракского Курдистана, Эрбиле, при поддержке правительства и лично премьер-министра Масрура Барзани.

Седьмая международная конференция, проходящая в "Саад Абдулла Холле", собрала 1500 участников, включая молодежь, официальных лиц, дипломатов и организации, как местные, так и международные. В мероприятии принимают участие докладчики, освещающие широкий спектр тем, в том числе психическое здоровье, кибербезопасность и роль сельского хозяйства в смягчении последствий изменения климата.

Мероприятие этого года знаменует собой значимое сотрудничество с платформой "Jobs.krd", расширяющей возможности курдской молодежи путем предоставления возможностей трудоустройства и ресурсов для профессионального развития.

Участие премьер-министра Барзани подчеркивает приверженность правительства развитию интеллектуального дискурса.

ДИПЛОМАТ

№ 16 (576) 24 - 30 апрел 2024-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Барзани и Патриарх Мар Ава III обсудили важность религиозной и политической инклюзивности

25 апреля в Салахаддине президент "Демократической

партии Курдистана" (ДПК) Масуд Барзани принял лидера Восточно-Ассирийской церкви Его Святейшество Патриарха Мара Ава III, а также сопровождавших его епископов.

В заявлении офиса Барзани сказано, что Патриарх высоко оценил поддержку Барзани религиозных общин в Курдистане и Ираке, а

также выразил благодарность за создание штаб-квартиры

Патриарха в Эрбиле, что, по его словам, стало еще одним знаком приверженности Барзани укреплению религиозной толерантности и единства в регионе. Патриарх Мар Ава III также высоко оценил принципиальную позицию Барзани против неконституционного решения Федерального суда о сокращении квот мень-

шинств в курдском парламенте, подчеркнув значение главы ДПК в защите ценностей сосуществования и единства в Курдистане и Ираке.

Барзани, в свою очередь, подчеркнул глубокое культурное наследие сосуществования в Курдистане, назвав его источником большой гордости для региона. Он также заявил о своем отказе участвовать в выборах до тех пор, пока не будет исправлено несправедливое исключение общин, подчеркнув, что их участие имеет важное значение для сохранения исторической структуры курдского народа.

Эта встреча отражает постоянную приверженность курдского руководства защите религиозного разнообразия и содействию инклюзивности в курдском регионе и Ираке.

Эксперт призывает к созданию противозвоздушной обороны газовых месторождений Курдистана

Эксперт в области международных отношений подчеркнул необходимость усиления мер безопасности, включая развертывание противоракетных систем и беспилотников, для защиты нефтяных и газовых месторождений в Иракском Курдистане.

Эти замечания были сделаны доктором Самааном Шали в интервью для "BasNews", в ходе которого обсуждалось нападение на газовое месторождение Хор-Мор в районе Чамчамал провинции Сулеймания, в результате которого четыре человека были убиты и несколько ранены.

Шали выразил обеспокоенность по поводу повторяющихся нападений на Хор-Мор, отметив, что, хотя осуждение со стороны международного сообщества важно, оно должно быть подкреплено конкретными действиями. Он подчеркнул стратегическое значение месторождения Хор-Мор, которое обеспечивает значительную часть электроэнергии Курдистана, а также обслуживает

другие части Ирака.

Эксперт подчеркнул, что

нападения на Хор-Мор направлены на нарушение добычи газа и препятствование развитию региона. Он предположил, что за этими атаками могут стоять внешние силы, подчеркнув необходимость надежных механизмов для защиты жизненно важной энергетической инфраструктуры.

Кроме того, Шали указал на последствия для безопасности вывода пешмерга из приграничных районов после собы-

тий октября 2017 года, которые создали значительный

пробел в безопасности Курдистана. Он призвал Соединенные Штаты и их союзников оказать срочную помощь в виде противоракетной обороны и беспилотной обороны для защиты нефтяных и газовых месторождений Курдистана, особенно Хор-Мора.

Шали подчеркнул важность превентивных мер по предотвращению будущих атак и обеспечению дальнейшей стабильности и развития энергетического сектора Курдистана.

СМИ: Нетаньяху встревожен вероятностью выдачи ордера от МУС

Премьер-министр Израиля Биньямин Нетаньяху всерьез обеспокоен перспективой выдачи на его имя Международным уголовным судом

(МУС) в Гааге ордера на арест из-за военных действий в секторе Газа. Об этом сообщила газета Maariv.

По сведениям ее источников, в последние дни глава правительства предпринял существенные усилия с целью предотвратить такое развитие событий. В частности, согласно утверждениям, он провел множество телефонных разговоров в попытке добиться любого положительного для себя результата по этому вопросу, включая опосредованное давление на президента США Джо Байдена. Вместе с тем, как пишет Maariv, выдача ордера МУС в отношении Нетаньяху может быть лишь вопросом времени. Кроме того, согласно предположению газеты, в свете продолжающихся боевых действий в секторе Газа гаагский суд может также объявить в розыск министра обороны Израиля Йоава Галанта и начальника Генштаба Герци Халеви. Как отмечает издание, Нетаньяху в круглосуточном режиме работает над тем, чтобы помешать этому, и косвенным признаком предпринимаемых усилий, по оценке Maariv, может служить некоторое смягчение позиции Израиля на переговорах об освобождении заложников, удерживаемых в палестинском анклав.

26 апреля Нетаньяху выступил с официальным заявлением по поводу возможных действий МУС в отношении его страны, подчеркнув, что не допустит никаких попыток этой инстанции "подорвать неотъемлемое право Израиля на самооборону". По мнению премьера, угроза задержания военнослужащих и официальных лиц "единственной демократии Ближнего Востока" в лице Израиля "создаст опасный прецедент" в мировом масштабе.

Ранее 12-й канал израильского телевидения сообщил, что власти еврейского государства всерьез опасаются возможной выдачи ордера на арест со стороны МУС в отношении чиновников Израиля высокого ранга в связи с событиями в секторе Газа. При этом источники 12-го канала в Гааге отмечают, что этого не произойдет без санкции США.

В феврале прокурор МУС Карим Хан заявил, что инстанция ведет активное расследование любых возможных преступлений в Газе. Он обратил внимание на то, что уже неоднократно призывал к соблюдению законов и обычаев войны, однако пока так и не увидел каких-либо заметных изменений в поведении Израиля. Кроме того, прокурор призвал к немедленному освобождению всех заложников.

Təbrîk edirik!

Vüqar əmioğlu, sizi doğum gününüzün münasibətilə səmimi qəlbdən təbrîk edirəm. Allahdan sizə cansağlığı, uzun ömür, ailə xoşbəxtliyi, işlərinizdə uğurlar arzu edirəm. O gün olsun 100 yaşınızı Laçında ürəyi istəyənlərinizlə qeyd edəsiniz.

Roja rojbûna we pîroz dikim, wera canê sax, emrê dirêj, li malbetê bextewarîyê, li kar û xebatê serkeftinê jî Xwedayê mezin hîvî dikim û 100 - sal bijî wek şêra bi şahî û bextewarîyêda.

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

XÜDAN İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXİR СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Baş redaktorun müavini:

Tariyel Cəlil

Xüsusi müxbir:

Nofəl Ədalət

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı Az1040, soqaq

S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица

С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar

mərkəzində yığılıb səhifələnilib və

"Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500